Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblelin B-M. zeblelin emenees eder byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1933 onii Janvaari 6 eder

№ 6 (863)

Zaldka yne: Sara byriin 1 tekerig. Aimag gazaruudta 1 tek. 30 mon. Gadaada ulasta—1 tek. 50 mon. Dugaar nesoedliin yne 5 mongo.

„B-M. Ynen" koroonl aadris: Верхнеудинск, Центросоюзная ул., № 2-23, каб. ... № 544.

„Angiin temeceenii surgaaltai bolson bolod mete katuu nam ygeigeer, tus angi dotoriin ali bykii ynen zyrkeeree oroldogçodta itegelte naidamza olson nam ygeigeer, olon niitiin bodol sanaliigi zeb oilgozo neleegee nebteryylke nam ygeigeer, tiime temeceliigi (prolitaariin digtatuurata yjede bolko eldeb yzegdelte angiin temecelyyd. *Red.*) amzaltatai jabuulaza bolkogyi" (LEENIN)

BK(b) Namiin Burmozkomiin tobçoon ba moziin KK-iin Preziidiym kojoriin kamtarsan suudaliin 1932 onii dikaabriin 27- nii togtool.

1) 1933 on dotor namiin geşyyd ba kandidaatnariin ceberlelge kiikiin tukai BK(b) Namiin TK-iin dikaabri 10-nii togtool ba namiin Teb sonin „Praaravdiin" tyryyçiin kuudasanda dikaabriin 12 to keblegdesen zyil kojoriigi sonosozo zebleldon kelceed, mozkomiin tobçoon ba moziin KK-iin preziidiym kojor bolbol Leeninii namiin kyçen çadaliigi byri bekizyylke, tyynii socialiismiigi baiguulka daiçalkii çadabariigi debşyylke ba ergen olon temen azalçantai barimtalza baigaa kelkiee kolboogi kyçezyylke zorilgotoigoor Leeninii Teb Komiteediin gargasan ene bolşoviig togtooliigi byrimesen zeb ba zokiko cagtaa garsan deere toolono.

2) Byke kolbootiin namiin XVI konfereenciin togtooluud, dikaabriin 12 to „Praavda" soninii tyryyçiin niuurta keblegdeze, dikaabriin 16 da „Zyyn Sibiiriin Praavdada," dikaabriin 21-de „B-M. Praavdada tunkaglagdasan zyiliigi kereglaze, TK-iin dursagdagça togtooliigi toiruulan niitiin nebtereliin kedelmeriigi ergeneer erkilkiigi BK(b) namiin kotiin komiteed ba kotiin KK, Aikomuud ba Aimagiin KK nuudta daalgaka.

Ceberlelgiin tukai TK i'n togtool ba „Praavda" soninii tyryyçiin niuurta keblegdesen zyiliigi olon niitede nebteryylen oilguulka bykii kedelmeri bolbol şyymzelel ba eeriigee şymzelke şyymzeliigi bolşoviig josoor delgeryylen erkilke, namiin jerenkii şugamiin teloe kojor teeşee tececelde namiin byke geşyyd ba kandidaatnariin idebki ba daiçalkii çadabariigi debşyyke zamaar, namiin emkidkeliin kedelmeriigi ulamara bekizyyikiin tukai asuudaluudtai kolbuulagdan jabuulagdaka josotoi, gekees gadna, yiledberiin daabarinuudiigi gyicedkeke ba ilyybçelen gyicedkeke, tariaabeledkeliigi daruikana tegeskeke ba busa aza akuin ba ulas teriin kampaauinuudiigi gyicedkeke jabadalda kedelmeriçen kamtiin azaltan, emçiin azalta ygeitei dunda çadaltan ergen olon temeniigi elsyylke josotoi,

1933 onii janvaariin tyryyçiin 5 konogoos kozom bişe komsomoolçuud ba namgyi ergen idebkitenii kamaadalcalgatai namiin negedkemel eder bujuu namiin delger cugiaanuudiigi kiize ceberlelgiin tukai TK iin togtool ba „Praavdada" keblegdesen zyil kojoriigi kelceke.

3) 1933 ondd namiin geşyyd ba kandidaatnariigi ceberlekiin tukai TK iin togtool ba „Praavdada" keblegdesen zyil kojoriigi namiin gegeereliin surguulinuudta tanilcan kelcekiin tukai meetodiin zaabarinuudiigi 3 konogiin bolzor dotor kedee nutaguudta ilgekiigi mozkomiin sojol surtaliin keltesde daalgaka.

4) TK iin totool ba ene ziliin dekaabriin 12 eder „Praavda" sonindo keblegdesen zyil kojoriin tukai niitede nebteryylke kedelmeriigi sonindo ergeneer tolilon jabuulkiigi „B-M. Praavda" ba „B-M. Ynen" soninuudiigi ujalgalka.

BK(b) Namiin Mozkomiin sekretaari Moskoliov.

BK(b) Namiin Moziin KK-iin tyryylegçiin orologço Kaarklis

Zeblelte ulas dotor

kedee azaiin maşiina byteeke talaar SSSR ekin suurida

Kedee azaliinamaşiina byteeciin cen 1927-1928 ono 118 milijoon tek. baisanaa 1932 ondo 400 milijoon ilyytei tekerig bolbo Ceregiin uridaki cagtai adlidkabal (1913 ondo 70 mingan tekerigiin k/a maşiina gargasan baigaa) zeblelte ulasiin maşiiha baiguulalta 6 dakin esebe.

SSSR bol Roostselmaaş, Gomsilmaaş, Taşselmaaş, Uraalselmaaş geke metiin delekeidekinii gigaanta baiguulaa.

Kombain geze medekeç ygci baisaniini kombainiin yiledberi baiguulza 1932 ondu 10000 kombain gargagdaba. 1932 ondo ekin tyryynee 100 sviookiokombaina byteegdebe, kloopko kuriaadag kombaina ekilen byteegdeze baina. Manai maşiinanuud kariin maşiinaas ilyy çanartai baigulemzatai.

788-nii orondo 845 parovoos

Lygaansk 5 (T) Lygaanskiin parovnos byteeke zavood tabanziliiu tesebiigi 107 proc. gyicedkebe. Tabanziliin tesebiin josoor elde seeriin 788 parovoos byteegdeke jnsotoi baişani 845 parovooc byieeze gaigaba.

Kedee azaliin maşiina byteeciin kemzyyriin talaar SSSR bol delekei deereki tyryy gerenyydiigi gyiceze/ekin suuri ezelbe.

Traagrar byteeciin talaar bol 1927-28 onuudla 3267 gi. 1932 ondo 50 mingiigi byteesen baina. Traagtar baiguulka talaar SSSR ulas bol Evroopodoki tyryy gerenyydiigi uridlaza Ameerikiin udaa oron delekei deere 2 dugaar suuri ezemdeze baisan baigaa, Menee byke delekeidekinii kapitaliismiin kriiziste dairagdaza Ameerikiin traagtariin byteegdece 5000 daa orokodoni SSSR ulas bol traagtar byteeciin talaar ekindygeer suuri ezelzei.

Tariaabeledkeliigi şiidkeke

Tariaanii teloe temecelde byke kyçee emkilze tesebee janvaari arban kyrtele gyicedkeke

Bookon tariaa beledkeliin tesebiigi janvaari 10-da gyicedkeke ujalgatai.

Bookonii aimag bol tariaa beledkeliin tesebiigi nam ba zasagiin tabisan bolzorto gyicedkee ygei, enyyniigi tasalduulzai. Tus aimag bol janvaari negenii medeegeer tariaabeledkeliin ziliin tesebiigi arai 67,6% gyicedkebe. ‚Syyliin taban kongto 14,7 % nemebe gebeç, ene too Bookonii aimagiin baidal deere ton zaa geze temdegleke keregtei.

KK (b) Damiin Buriaad Moziin komiteed ba BMASSR—iin AKZ-d eesediingee syyliin togtooldo tariaa beledkeliin tesebiigi gyicedkeke bolzoriigi janvaari 10—da tabisan baina. Ene bol ton syylçiin bolzor tula, Bookonii aimag ene bolzor kyrtele eçee 32,4 % beledkeke josotoi baina.

Bookonii aimagiin beledkeseniigi seektereereni karaza yzebel emçiin seekter jaaka arga ygei kozomdozo jabana. Men katuu daabaritan ziliin tesebiigi gyiced kesni gurbanii negen kubi boloo ygei baika. Zişeelebel: emçiin seekter janvaari 1—nii ederiin medeegeer ziliin tesebiigi 31,8 %, katuu daabaritan arai 30,0 %, MTS—iin karajaata kolkoosuud 75,6 % ba busa kolkoosuud 86,3 % gyicedkezei.

Men terel tereleereni karabal, jaaraciin tesebiigi 60,3 kubi Şiniiciin tesebiigi arai 58,4 kubi ovioosiin tesebiigi 104,7 kubi geke meteer gyicedkesen baina. Enyynees, tariaa beleledkeliin tesebiigi terel tereleereni gyicedkeke jabadalda tasaldal baisaniigi ileryylne, tariaa tuşaagçad bol ovioos geke meteer tesebiigi gyicedkekiigi oroldoko jabadal baisaniigi bol gerçelne.

Emçiin seekteriin iime buzagaigaar kozomdoson baidal, imagta emçiin seekteriigi cegneke ygei jabadaliin odoo kyrtele yrgelzeize, enyynii açaar tedenii dunda nebtereliin kedelmeriigi ergeer josoçolon tabiza çadaa ygei baisanii deerees emçiin azaltanii dunda niudargaçuudiin neleen jike, ene buta cokigdoo ygei deerees bolzoi.

Burmozkom ba AKZ enyyniigi todoor temdegleseni „Tariaalangiin şiidkekii aimaguud (Bookon, Alair, Mukar—Şiber, Deede—Yde, Kiaagta) tariaabeledkeliin tesebiigi gyicedkeke jabadaliigi buzagaigaar tasalduulba, rariaabeledkeliigi bolşoviigiin josoor emkidkeze çadaa ygei, emkidkeliin nebtereliin kedelmeride byke tulguurinuudiigi josoçolon tabiza çadaa ygei baina (BK (b)N MK—iin ba AKZ—iin syyliin togtooloos).

Niudargaçuudiin neleen, tedenii gederge tataka, esergyyceke jabadaluudtai şuud temecekees baitugai, kari zarim somon, kolkoosuudta angiin boruu etegeedyydtei guibaldan baisan barimtanuud bii. Zişeelebel: Ykeriin somonii „kargilan" geze arteeliin tyryylegçe Zangeejev gegçe „tariaa ygei, urgaca muu urgaba" geke metiin eldeb ygenyydiigi durasaza tariaa beledkeliigi gederge tatasanii yrieer tesebeni odoo 386 ceentnirees 273 ceentniriigi beledkebe. Tus arteel tariaa cokilgiigi dyyrgesen bolboç tuşaaka jabadaliigi koişo tataza baisan ba kolkoosiin tyryylegçe Zangeejev bol tariaagaa niudargaçuudta egeze, yrilte kiize baisan baina. Ene metiin barimtanuud bolon bii.

MTS bol kedelmeriee josoçolon tabiza çadaa ygei iime deerees tus MTS—iin maşiina—moltiilkonuudiin yiledbariin byteemze ton baga baina. Zişeelebel: Bookonii MTS—iin Ykeriin tasagiin yiledberiin tasag 28 ederte tariaa cokiboç, ene kugacaa dotoroo araikan 160 ceent. cokibo. Men molotiilkajaa negen tasagaas negee tasagta jabuulkadaa (oiriin kemzyyriin gazarta 8 syydke) nileed ygei jike cag geesen kajasan baina. Ene bol tus tasagiin yiledbeniigi erkilegçe Petrooviin azal kedelmeriigi epiratiivaar udaridaza çadaka ygei deerees bolzoi.

Bookonii aimagiin tariaa beledkelde kozomdoson gol şaltagaan bol tariaa beledkeliin uridaas angiin daisad—niudargaçuud ba tedenii aagintanuudiin esergyyceke gederge tataka jabadaliigi şuud butacokizo çadaa ygei deerees bolzoi, geze dakin dabtaka keregtei. Kari nam, komsomooliin geşyydç niudargaçuudiin neleende orozo tariaa beledkel le ceke esergyyceke jabadaliigi yzyylze baisan ile.

Tus aimag bol janvaari 10—da tariaa beledkeliin tesebiigi kolkoosçon, ygeitei dunda çıdaltaniigi emkidkeze, niudargaçuudiin ba tedenii aagintanuudiin tariaa beledkeliigi esergyyceke jabuulganuudiigi şuud ileryylen gargaza, tereniigi butacokizo ba tariaa beledkeliin tesebiigi gyicedkesen somon, kolkoos ba Ekired—Bulgadiin bygsiirçinii tusalamzaar tesebee ene bolzortoo gyicedkeke josotoi Burmozkom ba AKZ enyyniigi tariaalangiin aimaguudaas, ilangajaa Bookonii aimagiin udaridalgaas irisen baina.

„Kiaagtiin aikomiin sekritaar N. Mikailov AGK—iin tyryylegçe Sangadiin, Mukar—Şiberiin—Şadaanov ba Paatruşev, Deede—Ydiin aimagiin—Ziimin ba Nooskin, Bookonii aikomiin tabçoonii şine sostaviigi, Alairiin—Aatrikov ba Baldaijevuudiigi tariaabeledkeliin tesebiigi 1933 onii janvaari 10-da guicedkee ygei bolbol, BK (b) N. mozkom ba AKZ—de tariaa beledkeliin tesebiigi gyicedkeke zoriIgiigi bejelyylze çadaa ygei deere toolzo ton çanga kemzee abka jabadalda kyrke geze tuskai bolgon uridçalan duradkana" (BK (b) N Burmozkomiin ba AKZ—iin syyliin togtooloos).

5 ga tariaanii casanda orosondo ken gemteib

Koriin aimagiin Ydiin somonii Baruun kacuurtiin komsomooliin yyr 1932 ondo 5 ga tarilga tarisan aad, enyynee odoo kyrtele kuriaaza abaa ygei, eneni casanda orobo. Komsomooliin yyr enyyn tukai asuudal bolgozo kelcee ygei demei orkigdobo.

Enyynde ken zemeteib, tyynde çanga kemzee abaza kariuucalgada abka keregtei baina.

A,

Moskvaa, kreemli zasagiin tyryy Kaliininda

(Niy-lorkoos)

Tanai ulasiin byteel, caaşadaa kedelmeriloke teseb ulam batazaasai geze sanan baigça olon mingan amiriikinkinii negen bolko bi tanai bege,—tanai ulasta kaluun bajariigi kyrgene.

Inzeneer Kyyper.

Namiin geşyydiin daiçalakii şalgalta

Namiin teb komiteediin togtooliin josoor 1933 on gotoroo namiin geşyyd ba kandidaaduudiin ceberlelge bolko tukai „Praavda" sonindo tunkaglagdasan baina. Enyyntei kamta ene togtooliigi tunkaglagdasan ederees ekilen byke SSSR dotoroo kandidaadaas zinkeni geşyynde şilzyylke ba kandidaad bolgon abka jabadaliigi kotodo ba tyynçelen kedeedeç zogsoogdozoi.

Ene TK-nii togtool bol BK(b) Namiin geşyyd ba kandidaaduudiin angiin baidaliigi saizaruulka ba jerenkiin namiin emkinyydiin ulas teriin surtaal bolbosoroliin kemzeegi deeşelyylkiin zorilgoor BK(b) Namiin geşyyd ba kandidaaduudiigi şalgan ceberleke tukai BK(b) Namiin 16 dugaar konfereence (1929 onii apreeli sariin) togtooloos yndeselen gargagdasan baina.

Namiin ankadugaar jerenkii ceberlelge bol, ediin zasagiin şine bodolgiigi toiron namiin emkiin zagsaza bykii yjede Leeninii duradkalaar 1921 ondo bolson azai Kojordugaar zenkeni ceberlelge ba namiin zergiigi şalgaka jabadal bol, 1929 ondo sosialiizmiin teloe temeceke temeceliin jikeken berkeşeeltei yjede ba namiin socialiizmiin froonto bykenee dobtolon orood baisan yjede engergegdesen baina. Gurbadugaar ceberlelge bol, kojordugaar tabanziliin teloe temeceke temeceliin tyryyşün zilde engergegdene.,

Nam bol eeriingee zergiin zinkeni ceberlelgiigi engergeze tyynçelen (13 dugaar konfereenciin syyleer yiledberiin bişe gazaruudiin yyriin geşyyd ba kandidaadiigi kesegçelen şalgaza) komuniista byken bol kedelmeriçen angiin keregiin teloe kerkin bejee egçe jabasaniini şalgan yzeed. manai nam bolbol, kominteernede kabaadaka zyilyydiin (13 dugaar zyil) negiigi gyicedkesen ba gyicedkezeç baina. Tyynii erikeni bol:

„Kaanaç byke delekei deereki komuniis namuudiin eeriingee kedelmeriigi ileer ketelberilen jabuulza baidag gazaruudta caç cagaa namiingaa emkiin niuuriin cogcolkiigi şalgan ceberlelgiigi (şinedken byridkeliigi) engeren, namiigi buzarlan kudkaza baidag zizeg byrzyilig etegeedyydiigi cag yrgelze ceberlen kajaza baika josotoi.

Namiin 16 dugaar jike kuralaas koişo namiin geşyyd ba kandidaaduudiin too 1,278 minga nemebe. (1930 onii apreeliin 1-de 1,852 minga 1932 onii ijyyli 1-de 3,130 minga bolbo) ondoogoor kelebel, syyliin kojor zilyydte namiin oloçoron esesenii 69% bolko ba tiikede namiin 15 dugaar jike kuralaas 16 dugaar jike kural kyrtel zebken 42,2% esesen, zygeer namiin 14 dygeer jike kuralaas 15 dugaar jike kural kyrterki kugacaa dotoroo jerdee 20,8 kubi oroşoron esesen baika jum.

Namiin zergede ken elsen oroob? Manai nam bol jerenkii deeree koto gazaraa yiledberiin orondo kedelmerileze baisan gabşagaiçuud ba kedee gazaraa tyryy jabasan erkim kolkoozçodoos oloşoron esesen baina. Gebeç namda orogçodiigi ton nigtaar şalgaza abka jabadal namiin emki bykende gyiced jabuulagdaa ygei. Tereenees caaşa, namiin zarim emkinyyd gancakan toonii koinoos namnadag baisan ba jere sain eder g. m, daşaramduulan „paraadiin" josoor elsyylen abadag uçar baina şuu.

Namiin geşyynii kandidaadta orokiin kyselteniigi abkiingaa emene narinaar azaglan, tyyniigi çangadaa şalgan abka josotoi eriltenyydiigi kazailgaza, negen jike şuujaan bolgon, kamtaaraa namda oroko gedeg dyrişelyyd ali olon baisan. Enyyn deerees ilerkei bol imagta kooson toonii koinoos keeseldesen gazaruudta (namiin daiçalkii kyceni toogoor şiidkegdedeg meteer sanaza) namda orogçodiin çanariigi karagdasan ygei baina. Namiigi dagaza, soveed zasagta tusalan jabagçadiigi eceen bişe abtasan baina, Ene kangaltatai juu? ygei. Iime temdegeer kadaa manai ulasiin byke azalçanii olonkini oroson baika bolno.

Iime deereesle zarimdaa manai namda, namda orogçodiin emene tabigdaad baigaa tuiliin jike kariuucalga, komuniis namiin tusada kamag bykii idebki keçeelee duusan gargaza kedelmerilke josotoi namiin geşyydiin zorilgiigi medeke ygei nekedyydiigi abtadag uçar baina. Men namiin zarim emkinyyd, ilangajaa kedeede, namiin bodolgiigi bejelyylze çadaka çadabari ygei, komuniis namiin keregte daisan bolko zabkairasan etegeedyydeer dyyreçesen baidaluud yzegdene. Zarimtaini ende tende gazaruudta angiin daisad namda şurgaad, tere emkiingee angiin seremziigi sokorduulkiin jabadal gargaza baidag uçar baika jum.

Leenin bol, namda kyniigi abka jabadalda kaiça çangaar kandadag belei, jamar jikenyyd erilgenyydiigi erideg baisan ba men Leenin bol namiin geşyynii kandidaadta jabaka staaziigi aikabtar çanga turşalga deere tooldog baisaniigi sanaza yzeke keregtei.

„Jere manai dunda, jikeken aza yiledberiin talaar biçiikanç surguuli garasan ygei. kedelmeriçenii zergedeni oroçood jabasan zizeg byrzyiner bol ton bogoni bolzor dotoroo kedelmeriçen bolon şilzeed jabadag uçariigi manai dunda jerenkiidee kedelmeriçen geze toolodog" geze Leenin bol, kagas ziliin kandidaadiin staaziigi „imagta jikeken aza yiledberiin oronuudta 10 zilees dooşo bişe ynekeeree kedelmerilsen kedelmeriçende" erkiko josotoi geze duradkasan baina.

Leeninees zaasan, kedelmeriçen angiin sostaabiin negen janza bişe tukai duradkal bol, eeriingee ulas teriin udka çanariigi menee kyrtel meneeç eder ezelseer baina, Jere nege yiledberiin gazarta 2-3 sara juu ali 1 zil kedelsen kyn negen kendete prolitaari geze toologdon. keden yiledberiin gazaruudiigi keseze zaiza abka idekiin koinoos çarmain karaiza uran mekeer namda şurgaka gezeç baisaniini karal ygei ton kengeneer namda abka jabadal manai dunda baidag ygei geze sanakuu, ene bol yrgelze baidag azai.

Eeriingee yjede opoziicanuud bol nam ba kedelmeriçen angi kojoriin koorondoki ilgaagi balarduulza namiin ceberlelgiigi esergyycen keleze baigaasan. „cag cagta ceberien eldebiin etegeedyydiigi kajan ygeigeer nam bol bekize çadaka ygei" (Staalin) gesen enyyniigi barimtalan nam bol, deere durasagdasau opoziicanuudiin sedelgede eris cokico egçe jabasan baina.

Ajaar 1922 onii maarta sarada bolson namiin ceberlelgeer 200 mingan kyniigi namiin zergees gargasan baikada Leenin bol TK-iin pleenymde zoriuulan nek. Moolotoviin nere deere temdeg biçekedee:

„Kerbee manai namda 300-400 mingan geşyyd baigaa bol ene too kemzeenees keterkei baina, bykii barimtanuud bol meneenii namiin gesyydiin beledkeliin kemzeegi dutamag baisaniigi şiidken kelene" gesen baina.

Ene Leeninii zaabari bolbol, aza akuigi selbin baiguulka yjiin kamagiin ekinde, tere yjede zarim keseg kedelmeriçen bol angiin baidalaas tasarangi baisan yjede egtesen azai.

Zarim keden komuniistanuudiin ulas teriin bodolgiin beledkel dutamag baga uçar bolbol, menee yjede ilangajaa kedee nutaguudta zarim namiin geşyydiigi angiin daisadiin esergyycelgetei ceke tulaza çadaka çadabari ygeide kyrgedeg ba zarimdaa niudargaçuudiin kakuulidaç oroçodog uçar baika juma. Men bideniı dunda namiin prograama ba taaktikiigi medeke ygei ba ulas teriin talaar juuç medeke ygei, Marksiizma ba Leeniniizmada suradag ygei namiin geşyyn ba kandidaaduud baga bişe baidag.

Nam ba soveed zasagiin keregte eeriingee niuuriin baidaliin talaar bejee şuud egesen nekedyyd eceen bişe baibaç, bodoto kereg deeree namiin geşyyn aadla koro kyrgedeg ba byriç enyynde dura ygei, ynendee eeriingee ulas teriin beledkeliin talaar sula ba namiin teloe ulas teriin talaar kolkoozçon niitiigi ba nam ygei kedelmeriçeniigi koinoosoo daguulan udaridaza çadaka ygei baika juma. Bidener ende ynendee namiin geşyyn bişe, karin tyynii şugamiigi dagan jabadag nekediin tukai kereg olon baina.

Men manai dunda ene dagan jabagçadiigi jaaran eesediingee emkide abka gedeg ba jere namiin kedelmeride idebkiteigeer tusalakiigi oroldogçod ba namiin geşyyn kojoriin koorondoki ilgaagi mededeg ygei. Tedener bol ulas teriin beledkelde erkebişe şudalsau baika josotoi, men nam ygei aradiigi loozon dooro eeriingee koinoos daguulan jabaza çadaka baika josotoi.

Enyynçelen namiin prograama ba taagtikiigi gyiced eerçelen bejedee şingeegee edii, eşee ton zuram saintai namiin geşyyn bolon jabaza çadaka ba tyynii bolod zuramiin teloe temeceze suraa edii, namiin orologço geşyyd kandidaaduudiigi namiin zinkeni geşyyn bolgon şilzyylke gedeg baina. Iime tula endee Leeninii zaabariigi yzejaa „Iimagta komuniizmiin teloe byke bejee egesen, uçar josoo medeke kyniigie namda bailgaka josotoi" geze kelsen baina.

Namiin geşyyn byken ba kandidaad byken jamar zyil deere şalgagdakab?

Namiin geşyyn ba kandidaad byken, tyynii prograama ba çukala şiidkeberi togtooluudiini medeed baika josotoi, ene togtooliigi erkebişe azal kereg deere bejelyylen gyicedkeke josotoi ba naniin bolod zuramiigi narinaar sakika josotoi. „Prolitariaad namiin bolod zuramiigi ken negen biçiikanç suladkabal (ilangajaa tyynii diktatuuriin yjede) tere bol prolitariaadiigi esergyycen byrzyinerte ynekeeree tusalagçad men". (Leenin).

Tyynees gadna, yiledberiin gazaraa komuniistanuud bolbol, azaliin socialiis zuramiin teloe zaiguulçad, zabkai zairan jabadaltan, gologdol kiigçediigi ecergyysen kerzerge temeceneb, tere eeree azaliin zuram sakilgiin talaar jamar zişeenyydiigi yzyylneb—imagta enyygeereni şalgagdaka josotoi. Jere eeriingee yiledberiin gazarta gabşagai udaarnig baikaas baitugai, karin zaiguul ba komgolzoko jabadaliigi gargaza komuniistiin neriigi karaluulagça geşyyd ba kandibaaduud manai dunda ygei geze sanagdaka ygei, baika baina.

Yiledberiin oronii yyryydte eeriingee namiin baidaliigi koroto keregte açalaza daalgagdasan san zasiin zeeri yrike, protekcioniizm gargaka (albanii baidalaa açalaza busuudta tusa kergeke joso)' karijeriizm gargaka ba niitiin erilgede biurakraad nojoligoor kandaka uçaruud nen ylemze yzyylze bolko baina. Ende bol namiin geşyydiin dunda kojor teeşee niluurtaka, ulas teriin yzel ba sedkel sanaaniiç talaar unaka, angiin busa etegeediin neleende oroko, namiin zuramiigi ebdeke josonuud olon yzegdeze bolko baina.

Ulasiin sangiin mengen zeeri ba tedken kangaka foondiin zyiliigi gargaşalaka jabadalda niulmoson mete abça ygei muukai kengen sanaltanii josoor kandaka ba ştaadiigi oloşoruulka metiin jabadal kiisen deerees alban koirog nojorkog zan gargan zabkairuulka jabadaliigi ulam kyçetei bolgozo eke muukai koirog, jabadal niyde byrlyylke meke azalçan niitiin erelgede jamarç sanalaa tabjdag ygei, zergiin oportoniista ba alban koirog gargan manai ulasiin ba aza akuin emki zurgaanii aparadta suugçadiigi namiin ceberlelge bol çangaar cokiko.

Kedee nutaguudiin komuniistanuud bol ulasiin daabariigi gyicedkekiin teloe ba kolkoosçon emçiin azaltanaas tariaa beledkeliin ba maka beledkeliin tesebiigi şuud gyicedkekiin teloe kerzerge temeceze bykiigiini şalgan ceeberlegdeke keregtei. Men kedeenii komuniistanuud byken kolkoosuudiigi bolşoviigiin neleegeer kerkin kanganab, niudargaçuud ba tyynii tukirdasanuutai ker idebkiteigeer temeceneb, socialiis niitiin ezemdeke zeeriigi ker sainaar kimagadan kadagalaza baisan ba kolkoosiin yiledberide kerezerge idebkiteegeer kabaadalcaza baisan bykiigiini narinaar şalgagdaka josotoi.

Namiin 17 dugaar konfireence bol, caaşadaa angiin temeceliin zarim yjede ulam kurcadaka ba ilangajaa socialiis baiguulaltiin zarim salbari tasaguudta ulam galzuuran kurcadkani damzag ygei gesen ba eşee nileen udaan cagta prolitaariin daisan angiin neleen kedelmeriçenii dunda ba byri namiinç dunda şurgan niaaldaad baikani damzag ygeigi temdegleketei kamta prolitaariin diktatuuriigi bekizyylke ba ilangajaa menee yjede gol ajuul bolko baruunii oportuniizmatai şuud temeceke jabadaliigi ergeneer jabuulka josotoi. Ene namiin 17 dugaar konfereenciin zaabari bol ton çukala ba tukaidaa baisaniini bodoto baidal deere yzegdeze baina.

Prolitaarida karşa angiin neleen bol, jikenkidee kedeenii yyryydte yzegdedeg baina. Namiin zarim yyryydte eldeb uran mekeer şur-

(Yrgelzelelni 2 daki niuurta(

Angiin arisa beledkel

Alair, Bargazan, Koriiin aimaguud Mukar-Şiberees zişee abagtii

Absan teempee suladkaka ygei

Buriaad-Mongol respyyblig dotoroo angiin arasa ba mekserjoo beledkeke talaar 1932 onii 4 dygeer kvaartaliin syyl deere agui jikeken dabaltanuud igi tuilaza jiregdebe geze anka temdegleke josotoi. Gebel byke respyybiig dotoroo dekaabri 1-nii medeegeer 4 dygeer kvaartaliin teseb bol araikan 47 proceente gyicedkegdsen (tyynees 37 proceenteni meksrjoo) aad odoo janvaari 1 kyrteer nege sariin kugcaa dotor manai respyybligiin angiin arasa beledkegçe gol emkinyyd Vostsibpyşniine, Burkopsojuus ba Burokootsojuus bol eesediingee tesebiigi gyicedkesen ba ilyybçelen gyicedkeze çadasan baina.

Zygeer angiin arisanii beledkeliigi aimag ba somonuudaar ilgabarilan karaad yzebel zarim aimaguud bol sigşyyritei syyldeze 1932 onii 4 dygeer kvaartaliin tesebiigi tasalduulsan baina gebel Burokootsojuusiin kubiaar Jaruuniin aimag ongeregçe kvaartaliin tesebiigi janvaari negen kyrter araikan 43 proceente gyicedkesen baina. Men ene mete buzagai kozomdoson ba tesebee tasalduulsan aimaguud olon baina (Alair, Tynken, Aga.)

Vostsibpyşniine, Burkopsojuus ba Burokootsojuusiin bygediini talaar imagta mekserjoo beledkeliin gyicedkeliigi abaad yzebel Deede-Yde, Mukar-Şiber ba Kiaagta geke metiin aimaguudaas bişeni tesebee gyicedkesen ygei ba zarimni araikan 10-15 proceente gyicedkesen, iime jike tasaldaluud baina şuu.

Odoo bolkodo angiin arasa ba mekserjoo beledkeliin 4 dygeer kvaartaliin tesebiigi gyicedkeze çadaa ygei, tasaldal jiketei aimaguudiin ürda daiçalkui zorilgo bolgon tabika zyil bol nam ba zasagiin gazaraas garsan enyyn tukai togtooliin yndeseer eesediingee kedelmeriigi şuud şinedken baiguulza 4 dygeer kvaartaliin ylegdeliigi gyicedkeze jabaka zuuraa 1933 onii ekin kvaartaliin tesebiigi gyiceekeke ba ilyybçelen gyicedkekiin teleo temeceke kereg men azai.

Buriaad-Mongoliin namiin byke emkinyyd ba azakui bolon beledkeliigi erkilegçe emkinyyd bol ene amzaltiigi dabasan kurdabçalaa suladuulan ygei 1933 onii 1 dygeer kvaartaliin angiin arasa ba mekserjoo beledkeliin tesebiigi amzaltatai gyicedkeke ba ilyybçelen gyicedkekiin teleo angiin daisan niudargaçuud ba tedenii teleelegçed bolko baruun „zyynii" oportuniistanaraar eris çanga temecel kiike josotoi.

R. B-iin

Mukar-Şiber şagnagdaka josotoi.

Angiin arasa ba mekserjoo beledkeliin 1932 onii 4 dygeer kvaartaliin tesebiigi cag bolzor dotoroni amzaltatai gyicedkeke beledkesen angiin arasa ba tyykei ediigi cag darui josotoi gazartani tuşaaka 1933 onii ekin kvaartaliin kantragtaaciigi erlees batalka tukai kedelmeriigi sainaar jabuulka zorilgoor Burkopsojuus bol nojaabri 25 aas janvaaii 10 kyrter koonkyrse sonoskozo, Burkopsojuusiin zygees emkinyydte eke damzaitiin ulaan tug ba keden mingan tekerigiin tavaariigi tesebees gaduur eke bolon keden mingan tek, mengeer eke şagnaluudiigi tomilogdoson baigaa.

Odoo Burkopsojuusiin kubiaar angiin arasa beledkeliin 4 dygeer kvaartaliin tesebiin byke gyicedkeliigi aimag aimaagarani ilgabarilan karaad yzebel zarim aimaguud ene eneersen kvaartaliin tesebiigi oportuniis josoor tasalduulsan baina, zişeelbei janvaari 1-nii medeegeer Alair-angiin arasanii tesebiigi 57,3 proceente ba mekserjoo 50,1 proceente, Kori angiin arasa 60 kubi ba mekserjoo 64 proceente, Bargazan angiin arasanii tesebiigi araikan 47,9 proceente gyicedkesen iime baina.

Ene uçar baidaliin yndesen şaltagaan bol angiin arasa ba mekserjoo beledkeliin kampaaniigi bişe azakui ba ulas töriin çanartai kampaaninuudtai (tariaabeledkel g.m.) negen adali baika josotoi gesen Namiin B-Mongol MK-diin togtooliigi aimag somonii emkinyydiin daiçalkui azal kedelmeriin programma bolgon tabigdaa ygei ba anguuçadiigi anguuridani kojordugaar udaa emkidken gargaza çadaa ygein yre men bolko baina.

Menee ede syyldegçe aimaguudiin urda aikabtar jike karinucalgatai ba kyçer yyrge tabigdaka josotoi baina. Negen talaas 4 dygeer kvaartaliin dutuugi gyicedkeke, negee talaas 33 onii ekin kvaartaliin tesebiigi gyicedkeke ba ilyybçelen gyicedkeke.

Men tereçelen erkimleze jabasan M-Şiber Deede-Ydiin aimaguud eesediingee tesebiigi cag bolzortoni ilyybçelen gyicedkesen deerees sanalaa amaraad teempiigee suladka joso ygei begeed Burkopsojuusiin erkinyydte eke damzaltiin ulaan tug ba şagnalaas abka josotoi azai.

Raadioo.

Zişee abagtii

Kiaagta. Subagta-Karjaastain somonii „Ulaan Tujaa" arteel bol Kiaagtiin aimagiin anguuçanii sojuustai 600 tek. eldeb anguudiigi agnaka geree biçeg batalsan enyynii 67,5 proceentiigi dikaabri 15 kyrter gyicedkesen baina.

Ogtaabri sariin 20 oos ekilen 5 kytei nege agnuuriin tuskai brigaada emkidkegdeze oi garsan aad odoo kyrter agnaza baina. 4 dygeer kvaartaliin tesebiigi menee syyliin dekaada dotor gyiced dyyrgeze çadaka azai zişee abagtii.

Raadi.

Angiin arasa ba mekserjoo beledkeliin 4 dygeer kvaartaliin tesebiigi gyicedkeze baisanii tukai janvaari 1-nii medee.

Beledkegçe emkinyyd	Angiin arasanii gyiced-keliin %	mekserjoo gyicedkenii %
Burkopsojuus	89,2.	112,2.
Vostsibpyşniine	117,2.	94,7.
Burokootsojuus	113,1.	100,8.

Zeblelte ulasiin modon Aanglida zaragdana

Loondon 5 (T). „Taims" geze şuudanii medeegeer zeblelte ulasiin modiigi Aanglida oruulan kudaldaka tukai geree batalagdaba. Tus gereegiin josoor 1933 on dotor 395 aas 435 mingan standaarta kyrtel modo oruulagdana. Bykii 1933 on dotor 15 mingan standaarta modo 1932 oniikoos dooşo kudaldagdana.

Namiin geşyydiin daiçalakii şalgalta.

(Ekin niuuriin yrgelzelel)

gaza oroson koroto daisad ba petliuuziin ba bişeç cagaantanii ynekeeree kagintanuud namiin emkiigi untargan zabkairuulka ba namiigi karluulan buzarluulkiin zorilgotoi jabadaluudiigi kiize baidag azai. Enyynii bodoto faagtani bol tariaabeledkeliigi tasalduulkiin sabataaza kiigçe emkidesen niudargaçuudiin keregiigi oroilon karmaandaa namiin biliceediigi kiigeed jabagça koito kavkaaziin negen kolkooziin yyriin sekretaari, Kootov geke mete azai. Enyynii tukai „Praavda" sonindo toliloqdoson baika. Basa syyliin yjede ileryylegdesen zyil bol, Dnepropitroovskiin moziin Orekoovskiin rajoonii udaridaka kedelmeriçed bol rojooniigoo tariaabeledkeliin tesebiigi gyicedkeke ygein tukai kedelmerniingee namiin emkinyyd ba kolkoozuugta zaabari egeed baisan dalda keregiini ilersen baina.

Tariaabeledkeliigi sabotiirovolon tasalduulkiin kubiskalda esergyycelgenyyd kolkoosuudta koroto kedelmeri jabuulagça niudargçauddiin ylegdeliin kedelmeri bol, kerbee namiigi mekelegçe „komuniistanuudaas" tedenerte tuslaa ygei bolni iime gyicedkeliigi amzaza çadaka ygei baisan belei. Jaagta kaanaç bol niudargaçuudiin korto kedelmeriigi oroilon, namiin daisan karmaandaa namiin bileediigi kiigeed jabagçadiin oroilon udaridasan gazarta erkebişe negen yre gargaza, kolkoosuud butarka g,m. yzegdedeg baika juma.

Namiin şalgan ceberlelgiigi engergekedee imagta gol sanalaa çanariin koinoos tabika josotoi. Kedelmeriçen angiin keregte bejee ynekeeree egesen kyniigi ba komuniizmiin ba namiin taliigi karaza bygediigi alinaasanç ilyy toolooko kynyydiigi namiin zergede orkigdoko josotoi.

Namiin geşyyd ba kandidaad bykende derben janziin tangarig ba derben janziin erelgenyyd tabigdana.

Namiin emone ynen bai eeriinngee muukai zangaar komuniisiin neriigi bytegei buzarla!

Namiigi mekelegçed kojor niuurtan, kubilan bucagçad eres temecel jabuul. Namiigi mekelegçed. kojor niuurtai kubilan bucagçadiigi namaas ceberlen kajaka!

Namiin sakilga zuiam bata geşyyn bolon, tyynii şugam, tyynii şiidkeberi togtool, tyynii bolod zuram, tyynii Leeninii TK-nii teleo çadabaritai temecel jabuul. Kenç bol namiin bolod bolşoviig zuramaas zaakanç kelbelzebel, kedelmeriçen angiin daisadiin gar deere naadaza eke ba teryynde Leeninii namda bagtaka suuri baika ygei!

Namiin programma ba taaktikiigi mede. Marksiizma ba Leeniniizamda sura. Kenç bol, eeriingee ulas töriin bodolgiin kemzeegi deeşelyyikiin teleo kedelmerilee ygei bol, komuniis namiin geşyyn baiza çadaka ygei!

Aguu jeke Leninii nam bol, kojor dugaar tabanziliin euceg deere manai sócialiis aza akuiin ba byke delekein kubiskaliin kedelgeenii tailiin jikeer debzen kegzeze bykii yjede, eeriingee zergiigi ulam bekizyylen, Leninii tugiigi ulam deeşeni ergekiin teleo şalgaza ba ceberleze baina.

Nam bolbol, eeriingee zergees namiin bolod zuramiigi kazailgan ebdegçed, baruunii oportaniistanuud, kubiskalda esergyy trooskoton kojor niuurtan mekeçen ba namiin şugamiigi joson tediigeer dagagçan bolood, ynen bodoto kereg deere namiigi kardan ecergyyceke jabadal kiigçediigi ileryylen kamuu eşkelze kajaka „zyynii" keterkii yzel gargan zabkairagçad ba janza byriin oportuniitanuudiigi ajadan dagaldagçadta eris çanga cokico egen, nam bol eeriingee zergiigi ulam nigtaar zagsaaza çadana.

Namiin ceberlelge bol, tyynii negen janziin daiçalakii çadabariigi ulam bekizyylke ba niite azalçan araduudtai baricaa kölboogi ulam bekizyylen, byke delekein kubiskaliin keregiin teleo, kojordugaar tabanziliin tyykete zorilgiigi gyicedkekiin temecdide eriingee zorigiigi ulam nigtaar zagsaaza çadana.

(Tebiin „Praavda" soninii ekin ygyyleliigi orçuulagdab)a

„SSSR-iin indystriiyyleliigi jamarç kycen bariza çadaka ygei"

Berliin 5 (T). Odoo saja SSSR ulasta jab ad oçoson doogtor Maier bolbol Peesçenii faabrig zavood ezemdegçediin klyybte „SSSR ulasiin indystrizyylel ba tyynii kapitaliis ulasuudta jamar udka çanartai bolkiin" tukai iledkel kelebe. Maieriin temdegleseni. „SSSR—iin indystrizyylel bolbol kapitaliis ulasuudiin indystrizyylelees tusagaar ondoo, jaagaadba gekede tus indystrizyylel (SSSR—iin) yiledberiin byteeke zebseg kamtadkasanii yndesen deere tesebte azaliigi jabuulza, byke azakuigi ulasiin zygees udaridadag baina. SSSR bol KAKŞ aas ilyy kegzekiin bykii naidamza baina, SSSR te kloopkoos alta kyrter, kuçaas necfi kyrter, zagasanii bajaligaas cain plantaaca kyrter kuu bii, bygede bii. SSSR—iin indystrizyyleliigi jamarç kycen bariza çadaka ygei. Ene indystrizyyleide esergyycekeni naidamgyi ba ajuultai kereg. Tiin zuura kapitaliis ulasuudaas enyyniigi oilgokogyi teneg yzel bii. Kerbee Germaani ulas eesediingee azakuigi saizaruulkiin uçaraa ene indystrizyyleide orolcozo SSSR—tei ediin zasagiin talaar karilcabal cokom zeb bolko azai."

Kitiin caana

Şankaiguanda yker buunii duun dakin çangaar negirbe

Japoonii ceregyyd Şankaiguaniigi ezelbe.

Tokioo 5(T) Janvaariiin 2 eder japoonii ceregyyd bolbol Manzuuriin urida kile deereki strateegiin jike zokistoi gazar bolko Şankaiguaniigi ezelbe. Japoonii zygees ezelkiini urid Çan-Şy-Liaanii cereg japoonii garnizoontai buudaldaba, tiigeseer baitar japoonii cereg qeere Kvantuunii cereg nemeze, keden airoplaanuud jireze japoonii kyçiigi jikedkebe.

Kitadiin medeenyyd ceregiin jabuulga kiibe geze japoonii ceregiigi gemnene. Japoonii medeenyyd men Kitadiin ceregiigi gemnene.

***

Şankai 5(T). Kitaddaki kari ulasuudiin medeegeer janvaariiin 2-iin ydeşelen buudaldaan ergelzelseer. Manzuuriin ba japoonii ceregyyd Şankaiguan staanciigi gartaa abaad apreeli 4 nii eder tus kotiigi agaaraas bombordiroovkodozo, negenesen 4 jike pyyşkeer kazuu talaasani buudaza baina.

Japoonton Şankaiguaniigi ezemdeed zogsoko ygei

Şankai 5 (T). Şankaiguanii teleo temeceke keden japoonii soldaad ba nege majoor, 15 kitadiin soldaad ekebe, Tuiliin olon şarkataba. Japoonuud bol janvaari 2 to Çan Şiy-Liaanda yltimaatum ilgegdebe geze batalna. Kitadiin medeenyyd tiime yltimaatum kyleegdee ygei gene.

Janvaari 2-iin ydeşelen Peipin kotodo Çan-Siy-Liaan ba kitadiin Peipinii garnizooniigi komaandalagçatai kamtiin zebleldeen bolzo Peipiniigi kamagaalka tukai keereldebe. Kitadiin medeegeer japoonton bol şankaiguanii temer zamaar Peipiniigi ezemdekees baitagai Tiaanziniigi ezemdekeni gelcene.

Soninii erkilegçiigi orologço D. Cedenii.

В-Удинск, ВГИ, заказ № 6. Бурлит № 222. Тираж 8100.